

30.9.19
- 11.9.19 (ps. Annettu)
9
11.10.19 (s-posti)
30 pv.

Korkein hallinto-oikeus

Saapunut 11. 10. 2019

Liitteitä 4 No 4918/1/19

4103 s-posti

KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA:

Muutoksenhaku Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä 11.09.2019 (19/0569/5) sekä Espoon kaupunginvaltuuston päätöksestä 10.12.2018 §:n 185 kohdalla (Finnoon keskuksen asemakaavan hyväksyminen).

VALITTAJA:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry (rek.nro 116.353). Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta sekä lintujen ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (Uudenmaan maakunta ennen v. 2011 ml. Sipoo).

PROSESSIOSOITE:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —

Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Annankatu 29 A 16

00100 Helsinki

puheenjohtaja@tringa.fi

MUUTOKSENHAUN LAAJUUS

Koko päätös.

VAATIMUKSET

1) Yhdistys hakee valituslupaa Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä. Hallintolainkäyttölain mukaan lupa voidaan myöntää, mikäli asiassa on ennakkopäätöksen tarve tai ilmeinen virhe tai jos on olemassa jokin muu painava syy ratkaisun antamiseen. Valittaja hakee valituslupaa, koska katsoo asiassa olevan ennakkoratkaisun tarve. Ratkaisua tarvitaan sen selvittämiseksi, tuleeeko kaavamääräyksien varmistaa, että luonnontieteellisten vaikutusarviointien johtopäätöksiä ja suosituksia noudatetaan kaavaa toteutettaessa, kun suositukset koskevat poikkeuksellisen merkittävän luontoalueen arvojen turvaamista.

Valituslupa tulisi valittajan mukaan myöntää myös hallintolain tarkoittamasta painavasta syystä, sillä Finnoon keskuksen asemakaava ei turvaa alueen poikkeuksellisen merkittäviä luonto- ja linnustoarvoja ja niiden säilymistä maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla.

2) Valittaja vaatii Korkeinta hallinto-oikeutta kumoamaan mainitut Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen sekä Espoon kaupunginvaltuuston päätöksen koskien Finnoon keskuksen asemakaavan hyväksymistä.

PERUSTELUT

Aluksi

Valitus koskee Finnoon keskuksen asemakaavaa. Asemakaavan kaavamääräykset linnuston kannalta keskeisillä alueilla eivät velvoita noudattamaan alueelle laaditussa hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitettyjä suosituksia kaavan vaikutusarvioinnin ohjaamalla tavalla. Alueen poikkeuksellisen arvokkaita linnusto- ja luontoarvoja ei voida turvata ilman näiden suositusten noudattamista. Kaavamääräysten tulisi velvoittaa sitovasti suositusten noudattamiseen, jotta voidaan varmistua siitä, että alueen linnusto- ja luontoarvot turvataan maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla.

Finnoon linnustoarvot

Suomenojan lintualue koostuu altaan, allasta ympäröivien maa-alueiden ja meriyhteyden muodostamasta kokonaisuudesta. Alueella pesii useita uhanalaisia ja muita huomionarvoisia lintulajeja. Yhteensä Suomenojan lintualueella on tavattu yli 250 eri lintulajia. Tärkeimmät suojelua edellyttävät alueella pesivät lintulajit on esitetty taulukossa 1.

Suomenojan linnustoarvot perustuvat erityisesti runsaaseen vesilinnustoon. Suomenojalla on poikkeuksellisen paljon vesilintupoikueita, sillä altaalla ja sitä ympäröivillä vihervyöhykkeillä pesivien lintujen lisäksi merellä pesivät vesilinnut tuovat poikasensa suojaisalle altaalle syömään ja turvaan pedoilta. Lintualueen arvot ovat näin ollen vahvasti sidoksissa toimivaan meriyhteyteen. Pinta-alaan suhteutettuna Suomenoja on maamme tärkeimpiä vesilintupoikuealueita. Etenkin sinisorsat, harmaasorsat, telkät ja tukkasotkat tuovat poikueita altaalle (Lammi & Nironen 2011). Altaalle kerääntyy myös runsaasti aikuisia sorsalintuja kesäisen sulkaatokautensa ajaksi. Lisäksi alue on tärkeä lintujen muutonaikainen levähdys- ja ruokailupaikka.

Suomenojan linnustolliset arvot ovat kiistattomat ja ne on tunnustettu monessa yhteydessä. Suomenoja kuuluu sekä kansainvälisesti- (IBA), kansallisesti- (FINIBA) että maakunnallisesti (MAALI) tärkeisiin lintualueisiin.

IBA (Important Bird and Biodiversity Area) on BirdLife Internationalin hanke tärkeiden lintukohteiden tunnistamiseksi ja suojelemiseksi (Heath & Evans 2000). Maailmasta on löydetty noin 12 000 kansainvälisesti tärkeää lintualueita, jotka ovat tärkeitä myös muulle luonnon monimuotoisuudelle. Kohteiden valintakriteereinä on käytetty muualla Euroopassa sovellettujen ohjeiden mukaisesti pesivien lintujen parimääriä ja muuttoaikoina alueelle kerääntyvien lintujen määriä. Suomenoja luokiteltiin vuonna 2009 IBA-lintualueverkostoon. Ennen kaikkea monipuoliseen kosteikkolinnustoon perustuvat linnustoarvot katsottiin tuolloin vakiintuneiksi. Suomenojalla IBA-kriteerit ylittävät harmaasorsan ja mustakurkku-uikun osalta.

FINIBA (Finnish Important Bird Area) on vuosituhaten vaihteessa toteutettu valtakunnallinen linnuston kartoitushanke, jonka tavoitteena oli kartoittaa kaikki kansallisella tasolla tärkeät lintualueet ja turvata niiden säilyminen linnustolle soveliaana elinalueena (Leivo ym. 2002). FINIBA on kansallinen laajennus BirdLife Internationalin IBA -hankkeeseen. Suomenojan kriteerilajit FINIBA-hankkeessa ovat harmaasorsa (syyslevähdysalue), rastaskerttunen (pesimäalue) ja liejukana (pesimäalue).

MAALI (Maakunnallisesti tärkeät lintualueet) on maakuntatason laajennushanke kansainvälisesti (IBA) ja kansallisesti (FINIBA) tärkeiden alueiden kartoitushankkeille. Suomenojan MAALI-kriteerilajit ovat punasotka (kevät- ja syyslevähdysalue, pesimäalue), harmaasorsa (syyslevähdysalue, pesimäalue), heinätavi (syyslevähdysalue), lapasorsa (syyslevähdysalue, pesimäalue), tukkasotka (pesimäalue), mustakurkku-uikku (pesimäalue), nokikana (pesimäalue) liejukana (pesimäalue) ja naurulokki (pesimäalue).

Suomenoja on yksi maamme tärkeimmistä harmaasorsan, mustakurkku-uikun ja liejukan esiintymisalueista. Harmaasorsa on lintudirektiivin 4.2. artiklan tarkoittama säännöllisesti esiintyvä muuttava lintu. Mustakurkku-uikku on lintudirektiivin liitteen I laji, joka on Suomessa voimakkaasti vähentynyt ja viimeisimmän Suomen lintujen uhanalaisuusarvioinnin mukaan erittäin uhanalainen (Hyvärinen ym. 2019). Liejukan koko Suomen populaatiokooksi arvioidaan 50-200 paria. Suomen lintuyhdistysten seuranta-aineistojen mukaan viime vuosina on todettu koko maasta yhteensä 65-84 reviiriä, joista vain pienellä osalla on todettu pesintä. Vuonna 2015 Suomenojan lintualueen laskennoissa todettiin 30 liejukanaparia, mikä tarkoittaa, että Suomenojalla on lähes puolet koko maan liejukanakannasta. Ilman Suomenojan populaatiota liejukana olisi Suomessa arvioitava vähintään erittäin uhanalaiseksi sen pienen kansallisen populaatiokoon vuoksi.

Suomenojalla pesii yksi Suomen suurimmista naurulokin yhdyskunnista. Naurulokin kanta Suomessa on vaarantunut ja laji lukeutuu lintudirektiivin 4 artiklan tarkoittamiin muuttolintuihin. Naurulokki on alueen keskeinen avainlaji, sillä lokit antavat vesilinnuille suojaa pedoilta ja houkuttelevat siten niitä altaalle pesimään ja ruokailemaan. Muun muassa mustakurkku-uikut, puna- ja tukkasotkat sekä useat eri sorsalajit hyötyvät lокkien läsnäolosta. Naurulokkikolonian katoaminen johtaisi todennäköisesti kosteikkolinnuston vähenemiseen alueella.

Kosteikkolinnusto on uhanalaistunut Suomessa merkittävästi viime vuosikymmenten aikana. Epäsuotuisa kehitys näkyy selvästi myös tärkeimmillä lintukosteikoilla, joiden linnuston tila on viime vuosina huomattavasti heikentynyt (Ellermaa & Lindén 2011, 2012). Uusin maaliskuussa julkaistu Suomen lajien uhanalaisuuden arviointi (Hyvärinen ym. 2019) kertoo, etteivät Suomen tähänastiset toimet kosteikkolinnuston tilan turvaamiseksi ole olleet riittäviä. Suomenojalla pesivien lintulajien (taulukko 1) osalta punasotkan tilanne on huonontunut entisestään ja se on arvioitu uudessa uhanalaisuusarviossa äärimmäisen uhanalaiseksi (vuoden 2015 arviossa (Tiainen ym. 2015) laji arvioitiin erittäin uhanalaiseksi). Suomenoja on lajin tärkein pesimäpaikka Uudellamaalla ja merkittävä myös koko Suomen mittakaavassa (Salmela & Lahti 2019). Erittäin uhanalaisista lajeista Suomenojalla pesivät mustakurkku-uikku, tukkasotka ja nokikana – joista minkään tila ei uudessa uhanalaisuusarviossa parantunut. Yleisestä kosteikkojen tilan ja kosteikkolajien tilan heikkenemisestä huolimatta Suomenojan alueen linnustollinen arvo ja merkitys ovat pysyneet viime vuosikymmeninä korkeana, mikä entisestään korostaa alueen merkitystä (Lammi & Routasuo 2017). Edelle esitetyn perusteella on selvää, että Suomenojan lintualueita tulee suojella kaikin mahdollisin keinoin.

Taulukko 1. Tärkeimmät suojelua edellyttävät lajit Suomenojalla. Lähteet: Lammi & Routasuo 2016, Hyvärinen ym. 2019. Laji	Parimäärä v. 2015	Muuta
Mustakurkku-uikku	10	erittäin uhanalainen, lintudirektiivin liite I, IBA-kriteerilaji
Liejukana	30	vaarantunut, lintudirektiivin 4 artiklan tarkoittama muuttolintu
Naurulokki	2800	vaarantunut, lintudirektiivin 4 artiklan tarkoittama muuttolintu
Rastaskerttunen	1	vaarantunut, lintudirektiivin liite I
Harmaasorsa	11	lintudirektiivin 4 artiklan tarkoittama muuttolintu, IBA-kriteerilaji
Lapasorsa	17	lintudirektiivin 4 artiklan tarkoittama muuttolintu
Punasotka	10	äärimmäisen uhanalainen, lintudirektiivin 4 artiklan tarkoittama muuttolintu
Tukkasotka	12	erittäin uhanalainen, lintudirektiivin 4 artiklan tarkoittama muuttolintu
Nokikana	49	erittäin uhanalainen
Taivaanvuohi	2	silmälläpidettävä
Pajusirkku	15	vaarantunut

Kaavamääräysten puutteellisuudesta

Finnoon keskuksen asemakaavan perusongelma on se, etteivät linnuston säilymisen kannalta keskeisten alueiden kaavamääräykset ole velvoittavia ja yksiselitteisiä.

Kaavan linnustovaikutuksista laaditussa arvioissa (Yrjölä 2018, lihavointi valittajan) todetaan:

”Kokonaisuudessaan kaava-alueen toteutuksesta on linnustoon vaikutuksia, mutta ne ovat suosituksia noudattaen todennäköisesti vähäisiä eikä niillä ole merkittävää haitallista merkitystä alueella pesivien lintulajien populaatioille.”

Suosituksilla viitataan alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa (FCG 2015) esitettyihin suosituksiin. Arvio jatkuu:

”Huomioimalla hoito- ja käyttösuunnitelmassa ja myös tässä selvityksessä annetut suositukset, Finnoon keskuksen asemakaava ei aiheuta merkittävää haitallista vaikutusta linnustolle.”

Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että mikäli suosituksia ei noudateta, kaava voi aiheuttaa haitallisia vaikutuksia alueen linnustolle.

Asemaakaavan **kaavamääräykset linnustoarvojen kannalta tärkeitä alueilta (kaavassa merkitty alueiksi VL-1, VL-2 ja EV/s) eivät kuitenkaan velvoita** edellä mainittujen suositusten noudattamiseen, vaan niissä todetaan vain ”alueelle on laadittu ja hoito- käyttösuunnitelma”. Kaavamääräykset eivät siis velvoita suositusten noudattamiseen riittävän sitovasti, jolloin ei voida varmistua siitä, aiheuttaako valituksenalaisen kaavan toteuttaminen haittaa linnustoarvoille. On selvää, että selvityksessä (Yrjölä 2018) esitetyt haitat linnustolle (etenkin haitta ”Ihmisten ja kotieläinten liikkumisen aiheuttamat häiriöt”) tulevat vaikuttamaan alueen linnustoarvoihin haitallisesti, jos kaavassa ei taata em. suositusten noudattamista.

Valittaja on tilannut biologi, FM Esa Lammilta arvion (Liite 2) Finnoon keskuksen asemakaavan vaikutuksista Suomenojan lintualueeseen. Myös Lammi viittaa lausunnossaan siihen, että kaavamääräyksillä tulisi varmistua siitä, että alueen hoito- ja käyttösuunnitelman toimenpiteet toteutetaan:

”Nykyiset kaavamääräykset ovat tältä osin epämääräisiä. Kaavamääräykset tulisi muotoilla niin, että ne yksiselitteisesti velvoittavat siihen, että hoito- ja käyttösuunnitelma pannaan toimeen ennen rakentamisen aloittamista.”

Kaavamääräysten tulisi yksiselitteisesti velvoittaa suunnitelman ja siinä esiteltyjen lieventämistoimien toteuttamiseen, jotta voitaisiin varmistua siitä, ettei merkittäviä haitallisia vaikutuksia synny.

Maankäyttö- ja rakennuslaki (5 §) velvoittaa luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilyttämiseen. Asemakaavan sisältövaatimuksissa (54 §) todetaan ”Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.” Suomenojan lintualueella on kiistatta erityisiä luonnonarvoja: Suomenojan lintukosteikko kuuluu kansainvälisesti- (IBA), kansallisesti- (FINIBA) ja maakunnallisesti (MAALI) tärkeisiin lintualueisiin.

Edellä esitettyjen luontoarvojen säilymistä ei saa kaavan toteuttamisella vaarantaa. Valituksenalainen kaavaratkaisu ei kuitenkaan varmista arvojen säilymistä, sillä kaavamääräyksissä ei veloiteta sitovasti toteuttamaan alueelle laadittua hoito- ja käyttösuunnitelmaa ja siinä esiteltyjä suosituksia.

Suojavyöhykkeistä

Yrjölä (2018) toteaa tämän haitan osalta ”Asemakaavassa osoitetut rakentamisalueet eivät hävitä Finnoon arvokkaan lintualueen elinympäristöjä, eikä alueen laatu heikkene, sillä lintualueen ja kaava-alueiden väliin jää suojavyöhyke” ja jatkaa ”Lieventämiskeinona alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetyt suojavyöhykkeet.” Hoito- ja käyttösuunnitelma (FCG 2015) toteaa suojavyöhykkeistä: ”Suojavyöhykkeille ei ole annettu suositusleveyksiä, mutta suojavyöhykkeet toimivat sitä paremmin, mitä leveämpiä ja yhtenäisempiä ne ovat. Ulkoilureittien tai muiden toimintojen sijoittaminen suojavyöhykkeelle edellyttää leveämpää vyöhykettä kuin mitä luonnontilaan jätettävä riittävä suojavyöhyke olisi.” Nämä suojavyöhykkeet on kaavassa merkitty altaan ja rakentamisalueen väliin sijoittuvilla VL 1- ja VL 2-merkinnöillä. Näiden merkintöjen kohdalla kaavamääräyksissä todetaan: ”alueelle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma”.

Suojavyöhykkeiden kannalta erityisen ongelmallinen on kortteli 31129, joka sijaitsee aivan lintualueen vieressä huomattavan kapean suojavyöhykkeen takana, jolla lisäksi kulkee ulkoilutie, joka osaltaan heikentää suojavyöhykkeen toiminnallista leveyttä. Alueelle laaditussa hoito- ja käyttösuunnitelmassa (FCG 2015) toteaa tämän suojavyöhykkeen osalta seuraavaa:

”Maankäyttösuunnitelmien mukaan Finnoon länsireunan suojavyöhykettä käytetään myös virkistysalueena. Virkistyskäyttö heikentää alueen merkitystä todellisena linnustoalueen suojavyöhykkeenä. Toimivaksi arvioidun suojavyöhykkeen leveys suunnittelualueen länsireunassa olisi n.100 m, mikä ei ympäröivän maankäytön vuoksi ole kaikkialla mahdollista.”

Kaavakartan perusteella on selvää, että em. korttelin ja lintualueen suojavyöhykkeen leveys jää kapeimmillaan jopa alle 50 metrin levyiseksi. Kun huomioidaan vielä suojavyöhykkeellä kulkevan ulkoilutien haitallinen vaikutus, on selvää, ettei kaavassa esitetty suojavyöhyke riitä suojaamaan altaan linnustoarvoja.

Muunkin alueen osalta suojavyöhykkeet ovat linnuston turvaamisen kannalta liian kapeat: tutkimuksissa (Rodgers & Smith 1995 sekä Rodgers & Schwikert 2005) pesivän ja ruokailevan linnuston suojavyöhykkeiksi suositellaan 100-180 metrin levyisiä vyöhykkeitä. Nykyiset kaavamääräykset eivät myöskään takaa suojavyöhykkeiden laatua (erityisesti riittävää puustoisuutta): VL 1- ja VL 2- merkintöjen kaavamääräyksiä muotoilu ”alueelle on laadittu ja hoito- käyttösuunnitelma” ei velvoita suunnitelman ja siinä esitettyjen lieventämistoimien noudattamiseen ja on siksi riittämätön turvaamaan alueen linnustolle riittävät suojavyöhykkeet.

Ihmisten ja kotieläinten liikkumisen aiheuttamat häiriöt

Yrjölä (2018) toteaa tämän haitan osalta (lihavointi valittajan):

”Häiriön lisääntyminen on väistämätöntä, mutta ihmisten ja kotieläinten kulkua tiukasti ohjaamalla häiriön vaikutuksia voidaan minimoida. Alueelle tehdyssä hoito- ja

*käyttösuunnitelmissa liikkumisen ohjaaminen on huomioitu erilaisissa ehdotuksissa. **Tärkeää on, että ne ehdotukset lopulta myös toteutetaan.***

Näitä hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainittuja ehdotuksia ovat mm. allasta kiertävän luontopolun "rauhottaminen" siten, että sitä käyttävät lähinnä luonnon tarkkailusta kiinnostuneet ja muut kiireettömästi alueella liikkuvat sekä koiranulkoiluttajien, pyöräilijöiden, lenkkeilijöiden ja muu läpikulkuliikenteen ohjaaminen pois luontopolulta. Lisäksi keinoiksi mainitaan infotaulut ja polkupyöräesteet. Hoito- ja käyttösuunnitelma toteaa: "Kulun ohjaaminen on välttämätöntä, jotta linnustolle aiheutuva häiriö ei kasva kohtuuttomaksi."

On selvää, että alueen kasvava asukasmäärä lisää alueen virkistyskäyttöä ja sitä kautta lintuihin kohdistuvaa häiriötä. Siksi hoito- ja käyttösuunnitelman ehdotukset liikkumisen rajoittamiseksi tulee **ehdottomasti toteuttaa ja niiden toteuttaminen tulee ilmaista sitovasti kaavamääräyksissä**. Nykyiset kaavamääräykset ("alueelle on laadittu ja hoito- käyttösuunnitelma") lintuallasta ympäröivien VL 1- ja VL 2- merkintöjen osalta ovat liian epämääräiset eivätkä sitouta ehdotusten toteuttamiseen. Biologi Esa Lammi arvioi lausunnossaan (Liite 2):

"Merkittävin vaikutus linnustoon kohdistuu virkistyskäytön voimakkaasta lisääntymisestä."

Lammi jatkaa:

"Häiriön vähentämiseksi kosteikkoalueen reunametsät (kaavamerkintä VL) tulee säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina ilman pienpuuston, pensaikon ja lahopuuston raivaamista. Kaavamääräyksissä tätä ei korosteta riittävästi."

Kaava ei huomioi Lammin hoito- ja käyttösuunnitelmasta esiin nostamia asioita, koska määräykset eivät selvästi velvoita toteuttamaan hoito- ja käyttösuunnitelman suosituksia.

Hallinto-oikeuden perusteluista

Helsingin hallinto-oikeus toteaa valituksenalaisessa päätöksessään seuraavasti:

"Kuten valituksessa todetaan, eri kaavamääräyksissä viitattua aiemmin laadittua hoito- ja käyttösuunnitelmaa tai siinä tarkoitettuja lieventämistoimenpiteitä ei kaikilta osin ole velvoittavilla kaavamääräyksillä määrätty sitovasti noudatettaviksi"

Helsingin hallinto-oikeus perusteli valituksenalaisessa ratkaisussaan alueen linnustoarvojen turvaamista seuraavasti (lihavointi valittajan):

*"Nämä ja muut linnustovaikutusten lieventämistä koskevat kaavamääräykset huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että kaavaratkaisulla on kokonaisuutena arvioiden luotu **riittävät edellytykset kaavan toteuttamiselle siten, että alueen linnustolliset arvot voivat säilyä**. Näin ollen VL-1-, VL-2- ja EV/s-alueiden kaavamääräyksiä ei myöskään sisältönsä osalta voida pitää maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentissa säädetyn luonnonympäristön vaalimista koskevien sisältövaatimusten kannalta riittämättöminä."*

Suomenojan poikkeuksellisen arvokkaan lintualueen osalta linnustoarvojen säilyminen on ehdottomasti turvattava, pelkät **edellytykset niiden turvaamiseksi eivät riitä**. Suositusten vieminen kaavamääräyksiin on ainoa tapa, jolla voidaan varmistua siitä, että niiden noudattamista kaavaan toteutettaessa ei laiminlyödä muiden intressien vuoksi. Valituksenalainen kaava mahdollistaa sen, ettei hoito- ja käyttösuunnitelman suosituksia tarvitse noudattaa ja edelleen sen, että rakentamisen ja alueen käytön negatiiviset vaikutukset ulottuvat lintualueelle ja heikentävät arvokkaan kosteikkolinnuston elinolosuhteita.

Edellä esitetyn perusteella toteamme, että asemakaava ei nyky muodossaan pysty turvaamaan alueen poikkeuksellisen merkittäviä luonto- ja linnustoarvoja ja on siten maankäyttö- ja rakennuslain 54 § 2 momentissa säädettyssä luonnonympäristön vaalimista koskevien sisältövaatimusten vastainen.

Lopuksi

Valittaja on edelleen sitä mieltä, että Suomenojan lintualue täyttää lintudirektiivin 4 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan tarkoittaman erityissuojelualueen (SPA) kriteerit useamman lintulajin osalta. Lintudirektiivi korostaa erityisesti kansainvälisesti merkittävien lintukosteikkojen suojelua. Lintudirektiivin 4 artiklan 4 kohdan viimeinen virke kuitenkin velvoittaa estämään elinympäristöjen pilaantumista ja huonontumista myös suojelualueverkoston ulkopuolella. Suomenojan lintualue on monille luonnonsuojelualueen merkittävillä lajeilla tärkeä elinympäristö. Alueen suunnittelussa tärkeää lintualueita tulee kohdella huolellisesti ja noudattaa luonnontieteelliseen arviointiin perustuvia suosituksia, jottei arvokkaan linnuston edellytyksiä säilyä alueella vaaranneta.

Helsingissä lokakuun 11. päivänä 2019

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —

Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Jukka Hintikka

Puheenjohtaja

Liitteet

Liite 1. Helsingin hallinto-oikeuden päätös 19/0569/5

Liite 2. FM, biologi Esa Lammin lausunto Finnoon keskuksen (441500) asemakaavasta

Liite 3. IBA-alueen tietolomake (puuttuu). BirdLife International (2019) Important Bird Areas factsheet: Suomenoja. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 11/10/2019.

Liite 4. FINIBA-tiedot. Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Mikkola-Roos, M. ja Virolainen, E. 2002: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisu nro 4. Suomen graafiset palvelut, Kuopio 142 s.

Liite 5. MAALI-raportti. Ellermaa, M. 2011: Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. Tringa 37/38 :140-174.

Liite 6. Lammi, E & Routasuo, P. 2016. Espoon lintuvesien pesimälinnuston seuranta ja viitasammakkoselvitys 2015. Espoon ympäristölautakunnan julkaisusarja 1/2016.

Liite 7. Lammi, E & Routasuo, P. 2017. Espoon lintuvedet uhanalaisten lintujen pesimäympäristöinä. Espoon ympäristökeskuksen monistesarja 1/2017.

Lähteet

Ellermaa, G & Lindén, A. 2011. Suomen linnustonsuojelualueiden tila: suojelu on unohdettu ja linnut voivat huonosti. Linnut-vuosikirja 2010: 142–168.

Ellermaa, G & Lindén, A. 2012. Suojeltavien kosteikkolintujen kannat ovat romahtaneet Natura-alueilla. Linnut-vuosikirja 2011: 140–143.

FCG. 2015. Finnoon linnustollisesti arvokkaan alueen hoito- ja käyttösuunnitelma ja sen toteuttamisperiaatteet. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy. Ympäristösuunnittelu Enviro Oy. 24.4.2015.

Heath, M. F., Evans, M. I., Hoccom, D. G., Payne, A. J. and Peet, N. B. 2000 (toim.). Important Bird Areas of Europe: Priority Sites for Conservation. 2 vols. BirdLife conservation series No 8. BirdLife International, Cambridge UK.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s. Julkaisu on saatavana myös internetistä: www.ymparisto.fi/punainenlista

Lammi, E & Nironen, M. 2011. Suomenojan lintualue – säilytettävän alueen rajaaminen linnuston perusteella. Uusimman uhanalaisuusarvion mukainen päivitys, 10.6.2011. Ympäristösuunnittelu Enviro Oy.

Lammi, E & Routasuo, P. 2016. Espoon lintuvesien pesimälinnuston seuranta ja viitasammakkoselvitys 2015. Espoon ympäristölautakunnan julkaisusarja 1/2016.

Lammi, E & Routasuo, P. 2017. Espoon lintuvedet uhanalaisten lintujen pesimäympäristöinä. Espoon ympäristökeskuksen monistesarja 1/2017.

Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Mikkola-Roos, M. ja Virolainen, E. 2002: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisuja nro 4. Suomen graafiset palvelut, Kuopio 142 s.

Rodgers Jr, J. A., & Smith, H. T. 1995. Set-back distances to protect nesting bird colonies from human disturbance in Florida. *Conservation Biology*, 9(1), 89-99.

Rodgers Jr, J. A., & Schwikert, S. T. 2002. Buffer-zone distances to protect foraging and loafing waterbirds from disturbance by personal watercraft and outboard-powered boats. *Conservation Biology*, 16(1), 216-224.

Salmela, A. & Lahti, T. 2019: Tringan alueen punasotkat 2018. Tringa 1/2019.

Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehikoinen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkiä, P. & Valkama, J. (2016). Suomen lintujen uhanalaisuus 2015 – The 2015 Red List of Finnish Bird Species. Ympäristöministeriö & Suomen Ympäristökeskus. 49 s.

Yrjölä, R. 2018. Arvio Finnoon keskuksen rakentamisen vaikutuksesta linnustoon. Vaikutusarvio 24.3.2018. – Ympäristötutkimus Yrjölä Oy.